

PÕHJAMAADE ARVUTILINGVISTIKA KONVERENTS NODALIDA-2009

14.–16. mail 2009 toimus Odenses Lõuna-Taani ülikoolis arvult juba seitsmeteistkümnnes Põhjamaade arvutilingvistika konverents NODALIDA-2009. Põhikonverents kestis kaks päeva ning selle jooksul peeti kaheksateist põhiettekannet, üheksa lühiettekannet, viis demoettekannet ja kümme stendiettekannet. Populaarseimaks teemaks konverentsil osutus arvutisemantika, palju ettekandeid peeti ka keelekorpuste koostamisest ja märgendamisest ning automaatsest morfoloogilisest ja süntaktilisest analüüsist. Üllatuslikult polnud ühtegi ettekannet kõnetehnoloogiast, suulise kõne analüüsist või töötlemisest ega suhtlussüsteemidest.

Ainsaks Eesti esindajaks oli põhikonverentsil Tartu Ülikooli arvutiteaduse instituudi doktorant Mark Fišel,

kelle ühisettekannet prof Joakim Nivre-ga (Uppsala Ülikool) käsitles statistilistel sõltuvustel põhineva süntaksianalüsaatori temaatikat.

Ettekannete aluseks olevad materjalid on elektrooniliselt publitseeritud Tartu Ülikooli raamatukogu digitaalses repositooriumis aadressil <http://dspace.utlib.ee/dspace/handle/10062/4117>

Konverentsi kutsutud esinejad olid Ralf Steinberger (Euroopa Komisjoni uurimiskeskus ISPRA) ja Jean Carletta (Edinburghi Ülikool). Esimene rääkis projekti OPTIMA („Open Source Text Information Mining and Analysis”) raames loodud või loodavatest meediamonitoringu vahenditest (<http://press.jrc.it/NewsExplorer>), mis klassifitseerivad ja rühmitavad 22 keeles (ka eesti keeles) avaldatavaid uudiseid. Jälgides inter-

netis uudiseid, rühmitab see süsteem need artiklid teemade kaupa, koostab iga teema kohta lühikese probleemituvustuse ja annab viidad originaalartiklitele, kus seda teemat on käsitletud.

Jean Carletta rääkis koosolekute läbiviimist abistavatest tehnilistest lahendustest. Selliste abivahendite eesmärgiks on esiteks muuta videokoosolekud mugavamaks, võimaldades koosolekul virtuaalselt osalevatel töötajatel paremini koosoleku käiku jälgida, ning teiseks hõlbustada koosolekute arhiveerimist ning koosolekuarhiivist info otsimist.

Konverentsi esimene päev oli temaatiliste õpikodade päralt. Nendes käsitleti keeleressursside jagamise ja haldamise infrastruktuuri loomise probleeme, multimodaalset kommunikatsiooni, *Wordnet*-tüüpi tesaurusi ja laiemalt leksikaalsemantilisi keeleressursse, (konstruktsioonigrammatika mõistes) konstruktsioonide tuvastamist ja rakendamist loomuliku keele tööluses ning robustset automaatset süntaksi-

analüüsi kitsenduste grammatika formalismi abil.

Õpikodades pidasid ettekandeid ka Eesti arvutilingvistid: keeleressursside õpikojas andis Krista Liin ülevaate eesti keeletehnoloogia hetkeseisust, konstruktsioonide õpikojas oli Kadri Muischneki ja Heete Sahkai ettekanne konstruktsioonide automaatse tuvastamise ja nende produktiivsuse mõõtmise võimalustest ning kitsenduste grammatika õpikojas Kaili Müürisepa ja Liina Lindströmi ettekanne eesti murdekorpuse automaatsest süntaktilisest analüüsist.

Koos konverentsiga toimus ka Põhja-Euroopa Keeletehnoloogia Ühingu NEALT (*Northern European Association for Language Technology*) aasta koosolek. Ühingu publikatsioonide peatoimetajana jätkab Tartu Ülikooli keeletehnoloogia professor Mare Koit.

Järgmine NODALIDA toimub 2011. aastal Riias.

KADRI MUISCHNEK